מהדורה למורה — המילים שלי, במסך של כולם

כיתה ח׳ · ראיון · 392 מילים · גרסה: עולים · מפתח תשובות בעמוד זה, דפי התלמידים מהעמוד הבא

מבנה הדף: טקסט עם פסקאות ממוספרות ← חלק א׳ איתור (רמה א׳) ← חלק ב׳ הסקה, השוואה ומונח (רמה ב׳) ← חלק ג׳ טיעון והבעת עמדה (רמה ג׳) ← כרטיס יציאה. בגרסת עולים: מילון קצר בראש הדף, שאלות איתור כשאלות בחירה, פתיחי משפט.

🔑 המילים שלי, במסך של כולם – ראיון

1 (א׳) · למה התחילה גלי לכתוב? ✔ ב. כי רצתה לדבר עם מישהו על ספר שהיה לה חשוב | תשובה מלאה: אחרי שקראה ספר שהיה לה חשוב ולא היה לה עם מי לדבר עליו; היא קיוותה למצוא מישהו שקרא אותו ומרגיש כמוה.

2 (א׳) · מה מהבאים הוא אחד מכללי הפרטיות של גלי? ✔ א. היא לא מעלה תמונות של הפנים שלה | תשובה מלאה: שלושה מאלה: לא כותבת שם מלא; לא כותבת את שם בית הספר; לא מעלה תמונות של פניה; משנה שמות של חברים ומשפחה ושואלת אותם; ההורים קוראים לפני פרסום.

3 (א׳) · פעם בשבוע, בכל יום שלישי – כי "קביעות היא החבר הכי טוב של מי שכותב", ואם מחכים להשראה היא לא מגיעה בזמן. [מילים להדגשה: מתי, מדוע]

4 (ב׳) · בהתחלה בכתה, אחר כך קראה שוב והבינה שחלק מהביקורת נכון (ההתחלה ארוכה מדי). היא למדה להבחין בין ביקורת מועילה, שעליה היא חושבת, לבין סתם רוע, שאותו היא מוחקת. [מילים להדגשה: איך הגיבה, מה למדה]

5 (ב׳) · היא ממליצה לכתוב בשביל עצמכם, מתוך צורך; היא מזהירה מכתיבה כדי לקבל אהבה מאחרים, כי אז כל תגובה שלילית תשבור. [מילים להדגשה: השוו]

6 (ב׳) · שלא כל כתיבה צריכה קהל: יש כתיבה אישית ופרטית שחשובה בזכות עצמה, ולפעמים עדיף לשמור דברים לעצמנו. [מילים להדגשה: מה רוצה לומר]

7 (ג׳) · תשובה אישית: עמדה ברורה + נימוק + פרט (למשל: כללי הפרטיות של גלי; התגובה הפוגעת; החברה שמצאה בזכות היומן; דברי המורה על קהל אמיתי). [מילים להדגשה: באיזו עמדה, נמקו, פרט אחד לפחות]

💡 לדיון בכיתה: בקשו מהתלמידים לנמק בעל פה את סימון "איך הגעתם לתשובה" בשאלה אחת מכל חלק.

טקסט 27: המילים שלי, במסך של כולם

כיתה ח' · ראיון · גרסה עם מילון

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

📖 **מילון קצר**
יומן רשת – אתר שבו אדם כותב רשומות באופן קבוע · **רשומה** – קטע כתוב אחד ביומן הרשת · **קביעות** – עשייה באופן קבוע · **השראה** – רעיון או תחושה שמעוררים ליצור · **ביקורת** – דעה על מה טוב ומה פחות טוב ביצירה · **ניסוח** – הדרך שבה בוחרים מילים ומשפטים

📖 לפני הקריאה: האם כתבתם פעם משהו רק בשביל עצמכם – שיר, סיפור, מחשבה? ומה הייתם מרגישים אם אנשים זרים היו קוראים אותו? לפניכם ראיון עם נערה שכותבת יומן רשת. קראו, ושימו לב מה היא מספרת על היתרונות ועל הקשיים.

ראיון

המילים שלי, במסך של כולם

גלי, תלמידת כיתה ח', כותבת כבר שנתיים יומן רשת על ספרים, על חלומות ועל החיים בגיל 14. שוחחנו איתה על כתיבה, על ביקורת ועל האומץ לפרסם.

א גלי פותחת את המחשב הנייד, ומראה לנו את דף הבית של יומן הרשת שלה: רקע תכלת, כותרת בכתב יד, ולמטה עשרות רשומות. "התחלתי בכיתה ו', אחרי שקראתי ספר שהיה לי חשוב, ולא היה לי עם מי לדבר עליו," היא מספרת. "חשבתי שאולי יש מישהו בעולם שגם הוא קרא את הספר הזה ומרגיש כמוני."

ב מה את כותבת? – "בהתחלה רק ביקורות על ספרים. היום גם סיפורים קצרים, מחשבות על החיים, ולפעמים שירים. יש רשומה שנקראת 'עשרה דברים שלמדתי מהאחות הקטנה שלי', והיא הכי נקראת אצלי." גלי מקפידה לכתוב פעם בשבוע, בכל יום שלישי. "קביעות היא החבר הכי טוב של מי שכותב," היא אומרת. "אם מחכים להשראה, היא אף פעם לא מגיעה בזמן."

ג מה קשה בכתיבה ברשת? – "התגובות. רוב התגובות נחמדות, אבל פעם מישהו כתב שהסיפור שלי 'ילדותי ומשעמם'. בכיתי חצי ערב. אחר כך קראתי את הסיפור שוב, והבנתי שבחלק מהדברים הוא צדק – ההתחלה באמת הייתה ארוכה מדי. למדתי להפריד בין ביקורת שמלמדת אותי משהו לבין סתם רוע. על הראשונה אני חושבת. את השנייה אני מוחקת."

ד ומה עם פרטיות? – כאן גלי רצינית. "יש לי כללים: אני לא כותבת את השם המלא שלי, לא את בית הספר, ולא מעלה תמונות של הפנים שלי. כשאני כותבת על חברים או על המשפחה, אני משנה שמות ושואלת אותם לפני. ההורים שלי קוראים כל רשומה לפני הפרסום – לא כדי לשפוט, אלא כדי שיהיה עוד זוג עיניים."

ה מה הכתיבה נותנת לך? – "היא מסדרת לי את הראש. כשמשהו מציק לי, אני כותבת עליו, ופתאום הוא נראה קטן יותר. וגם, פגשתי בזכות היומן קוראים מכל הארץ, שאוהבים את אותם ספרים. אחת מהן, בת 15 מהצפון, היא היום אחת החברות הכי טובות שלי, ועוד לא נפגשנו פנים אל פנים."

ו המורה לספרות של גלי, שמכירה את היומן, אומרת שכתיבה קבועה משפרת את הכתיבה גם בבית הספר. "תלמידים שכותבים בשביל קהל אמיתי מקפידים יותר על ניסוח, על מבנה ועל סימני פיסוק. הם מבינים שמישהו באמת קורא." עם זאת, היא מזכירה שלא כל מה שכותבים חייב להתפרסם: "יש מקום גם למחברת סגורה, שאף אחד לא יקרא."

ז ולמי שחושבים להתחיל? – גלי חושבת רגע. "תתחילו לכתוב בשביל עצמכם. אם תכתבו כדי לקבל אהבה מאחרים, כל תגובה תשבור אתכם. אבל אם אתם כותבים כי אתם חייבים לכתוב – גם אם רק

שלושה אנשים יקראו, זה יהיה שווה."

חלק א' – שאלות הבנה ואיתור מידע (רמה א')

💡 הדגישו בכל שאלה את המילים החשובות – מילת השאלה, המספר (שניים? שלושה?) והפסקה – ורק אחר כך ענו.

1. למה התחילה גלי לכתוב? 🔍 איתור מידע

◯ א. כי המורה ביקשה

◯ ב. כי רצתה לדבר עם מישהו על ספר שהיה לה חשוב

◯ ג. כי רצתה להרוויח כסף

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

2. מה מהבאים הוא אחד מכללי הפרטיות של גלי? 🔍 איתור מידע

◯ א. היא לא מעלה תמונות של הפנים שלה

◯ ב. היא כותבת את שם בית הספר

◯ ג. היא מפרסמת את הכתובת שלה

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

3. מתי כותבת גלי, ומדוע היא מקפידה על כך? 🔍 איתור מידע

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

חלק ב' – הסקת מסקנות, השוואה ומונחים (רמה ב')

4. איך הגיבה גלי לתגובה שהסיפור שלה "ילדותי ומשעמם", ומה היא למדה מכך? 🧩 הבנה והסקה

בהתחלה גלי... ואחר כך היא הבינה ש...

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

5. השוו בין הסיבה לכתוב שגלי ממליצה עליה לבין הסיבה שממנה היא מזהירה בפסקה האחרונה. 🧩 הבנה והסקה

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

6. מה רוצה לומר המורה לספרות במשפט "יש מקום גם למחברת סגורה, שאף אחד לא יקרא"? 🧩 הבנה והסקה

המורה מתכוונת ש...

איך הגעתם לתשובה? ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

חלק ג׳ – טיעון והבעת עמדה (רמה ג׳)

יש הטוענים שבני נוער מתחת לגיל 16 לא צריכים לפרסם כתיבה אישית ברשת, כי הם חשופים לתגובות פוגעות ולסיכוני פרטיות. אחרים טוענים שפרסום הכתיבה מלמד אחריות, משפר את הכתיבה ומחבר בין אנשים, ושבעזרת כללים נכונים זה בטוח.

7. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הראיון או מניסיונכם. 💭 טיעון ועמדה

מה נתון בשאלה?	
מה עליי לעשות כדי לענות?	
מה חייב להופיע בתשובה שלי?	

אני תומך/ת בעמדה ש... כי... _____

התשובה המלאה:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

💡 תזכורת לתשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה (מהטקסט או מהחיים).

1. מילת השאלה שהכי עזרה לי היום: _____
2. שאלה שהייתה לי קשה, ולמה: _____
3. משהו שלמדתי מהטקסט: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟